

OBSAH

Predhovor	5
Skratky a značky	8

Prvá časť VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. hlava: Pojem občianske právo a zásady občianskoprávných vzťahov . .	11
§ 1. Vymedzenie pojmu občianske právo	11
I. Všeobecný pojem socialistické občianske právo	11
II. Československé socialistické občianske právo	17
A. Základný predmet úpravy československého socia-	
listického občianskeho práva	17
B. Ďalšie súčasti predmetu úpravy československého	
socialistického občianskeho práva	18
III. Rovnosť účastníkov občianskoprávných vzťahov . . .	21
IV. Vzťah československého socialistického občianskeho	
práva k iným právnym odvetviam	22
V. Systém občianskeho práva	26
§ 2. Zásady občianskoprávných vzťahov	27
I. Charakter občianskoprávných vzťahov	27
II. Materiálny prameň občianskeho práva	28
III. Postavenie spoločnosti (štátu) v občianskoprávných	
vzťahoch	29
IV. Súlad výkonu práv so záujmami spoločnosti	30
V. Zákaz zneužitia práva a neoprávneného obohatenia . .	34
A. Zneužitie práva	35
B. Neoprávnené obohatenie	38
VI. Zásady interpretácie a aplikácie občianskeho práva . .	39

2. hlava: Historický vývoj občianskeho práva a občianskoprávných teórií na území ČSSR	41
§ 1. Občianske právo v buržoáznej Československej republike	41
§ 2. Vývoj československého občianskeho práva po vzniku národnej a demokratickej revolúcie	42
§ 3. Prehľad občianskoprávných teórií	45
3. hlava: Občianske právo ZSSR a ostatných socialistických krajín	51
§ 1. Občianske právo ZSSR	51
I. Základy občianskeho zákonodarstva ZSSR a zväzových republík	51
II. Občianske zákonníky zväzových republík	55
§ 2. Občianske právo ostatných socialistických krajín	56
4. hlava: Občianske právo kapitalistických a rozvojových krajín	61
§ 1. Všeobecná charakteristika a klasifikácia	61
§ 2. Kontinentálny systém	62
§ 3. Anglo-americký systém	65
I. Charakter anglo-amerického systému práva	65
II. Pramene práva	66
A. Sudcovské právo	66
B. Zákonné právo (Statute Law)	68
C. Obyčajové právo a právna literatúra	68
5. hlava: Teória občianskoprávných noriem	69
§ 1. Pojem, prvky a druhy občianskoprávných noriem	69
§ 2. Pramene občianskeho práva, systematika Občianskeho zákonníka a pôsobnosť občianskoprávných noriem	73
§ 3. Používanie (aplikácia) a výklad (interpretácia) noriem občianskeho práva	79
6. hlava: Právne skutočnosti v občianskom práve	83
§ 1. Právny dôvod, právne skutočnosti a právne následky	83
I. Právny dôvod	83
II. Právne skutočnosti a ich následky	85
III. Triedenie právnych skutočností	88
§ 2. Úkony	89
I. Pojem a druhy úkonov	89
II. Právne úkony	90
A. Pojmové znaky právnych úkonov	90
1. Vôľa	91
2. Prejav	93

3. Právne následky prejavenej vôle	96
4. Vzťah vôle a právnych následkov	97
B. Druhy právnych úkonov	99
C. Vznik zmluvy	102
D. Náležitosti právnych úkonov	108
1. Náležitosť osoby	108
2. Náležitosti vôle	109
a) Sloboda vôle	109
b) Vážnosť vôle	110
c) Vôľa bez omylu	112
d) Tieseň	113
3. Náležitosti prejavu	113
4. Náležitosti predmetu právneho úkonu	115
E. Obsah právnych úkonov	116
F. Výklad právnych úkonov	118
G. Právne následky vadnosti právnych úkonov	118
1. Zdanlivé právne úkony	119
2. Vadné právne úkony	119
a) Neplatnosť právnych úkonov	119
b) Odporovateľnosť právnych úkonov	122
c) Jednostranné odstúpenie od zmluvy	123
III. Protiprávne úkony	123
§ 3. Vytvorenie veci alebo diela	125
§ 4. Konštitutívne rozhodnutie štátneho orgánu	125
§ 5. Udalosti a protiprávne stavy	126
§ 6. Zložené právne skutočnosti	127
§ 7. Právne domnienky a fikcie	127
 7. hlava: Teória občianskoprávnych vzťahov	 129
§ 1. Všeobecný výklad	129
§ 2. Subjekty občianskoprávnych vzťahov	130
I. Právna spôsobilosť	130
II. Občania	133
A. Všeobecný výklad	133
B. Právna spôsobilosť občanov	134
1. Spôsobilosť na práva a povinnosti	134
2. Spôsobilosť na úkony	136
a) Spôsobilosť na právne úkony	136
b) Spôsobilosť na protiprávne úkony (deliktuálna spôsobilosť)	139
III. Blízke osoby a domácnosť	140
IV. Socialistické organizácie	144

V. Iné než socialistické organizácie	149
VI. Československý štát ako subjekt občianskoprávných vzťahov	149
§ 3. Zastúpenie	150
I. Pojem a druhy zastúpenia	150
A. Priame zastúpenie	150
B. Nepriame zastúpenie (tzv. náhradníctvo)	151
II. Dôvody vzniku zastúpenia	151
III. Všeobecné ustanovenia o zastúpení	152
A. Záonné zastúpenie	154
B. Zmluvné zastúpenie (splnomocnenie)	156
§ 4. Ochrana osobnosti	159
§ 5. Predmet občianskoprávných vzťahov	165
I. Pojem predmet	165
II. Veci v občianskoprávnom zmysle	168
A. Pojem vec	168
B. Triedenie vecí	173
C. Hlavná vec a jej príslušenstvo	177
D. Súčasť veci	179
III. Právo ako predmet právneho vzťahu	180
IV. Nehmotné statky	180
§ 6. Obsah občianskoprávných vzťahov	181
I. Subjektívne práva a povinnosti	181
II. Druhy subjektívnych práv	182
§ 7. Výkon a ochrana občianskych práv	184
I. Výkon občianskych práv	184
II. Ochrana občianskych práv	185
 8. hlava: Význam času v občianskom práve	 193
§ 1. Všeobecný výklad	193
§ 2. Počítanie lehôt	196
§ 3. Premlčanie	199
I. Pojem premlčanie	199
II. Premlčacia doba	202
A. Dĺžka premlčacej doby	202
B. Začiatok premlčacej doby	203
C. Plynutie premlčacej doby	205
D. Kogentný charakter premlčacej doby	207
§ 4. Preklúzia	207
§ 5. Vydržanie	208

Druhá časť VLASTNÍCTVO A INÉ VECNÉ PRÁVA

9. hlava: Pojem vecné práva	211
10. hlava: Všeobecné otázky vlastníckeho práva	217
§ 1. Pojem a obsah vlastníckeho práva	217
I. Vlastníctvo a vlastnícke právo	217
II. Obsah vlastníckeho práva	218
A. Kvantitatívne vymedzenie pojmu vlastnícke právo	218
B. Oprávnenie vec užívať a disponovať ňou	219
C. Držba	220
III. Nadobúdanie vlastníckeho práva	222
IV. Ochrana vlastníctva a držby	224
§ 2. Vlastnícka sústava v ČSSR	226
§ 3. Historický vývoj vlastníckeho práva	229
I. Všeobecné zákonitosti vývoja vlastníckeho práva	229
II. Predkapitalistický vývoj vlastníctva	229
III. Buržoázne vlastníctvo	230
IV. Vývoj druhov a foriem vlastníctva v ČSSR	233
11. hlava: Socialistické spoločenské vlastníctvo	239
§ 1. Všeobecne o socialistickom spoločenskom vlastníctve	239
§ 2. Štátne socialistické vlastníctvo	241
§ 3. Družstevné socialistické vlastníctvo	243
§ 4. Vlastníctvo spoločenských a iných socialistických organizácií	244
12. hlava: Osobné vlastníctvo	247
§ 1. Pojem, povaha a funkcia osobného vlastníctva	247
I. Späťosť osobného vlastníctva so socialistickým spoločenským vlastníctvom	247
II. Pracovný pôvod osobného vlastníctva	249
III. Spotrebný charakter osobného vlastníctva	253
§ 2. Subjekt osobného vlastníctva	255
§ 3. Predmet osobného vlastníctva	256
I. Vymedzenie predmetu osobného vlastníctva a charakteristika vecí typicky patriacich do osobného vlastníctva	256
II. Rodinné domčeky a byty v osobnom vlastníctve	262
A. Rodinný domček	262
B. Samostatný byt v obytnom dome	266
§ 4. Obsah, výkon a obmedzenie práva osobného vlastníctva	270
I. Obsah práva osobného vlastníctva	270

II.	Výkon a obmedzenie práva osobného vlastníctva	273
§ 5.	Ochrana osobného vlastníctva a držby	280
I.	Žaloba na vydanie veci (rei vindicatio)	280
II.	Zapieracia žaloba (actio negatoria)	283
§ 6.	Nadobúdanie práva osobného vlastníctva	284
I.	Nadobúdanie práva osobného vlastníctva zmluvou	284
II.	Nadobúdanie práva osobného vlastníctva na základe iných právnych skutočností	288
A.	Rozhodnutie štátneho orgánu	288
B.	Vydržanie	289
C.	Nadobudnutie prírastkom	294
§ 7.	Zánik práva osobného vlastníctva	294
§ 8.	Osobné podielové spoluvlastníctvo	297
I.	Pojem osobné podielové spoluvlastníctvo	297
II.	Obsah osobného podielového spoluvlastníctva	300
A.	Práva a povinnosti vo vzájomnom vzťahu spoluvlast- níkov týkajúce sa užívania a nakladania so spoloč- nou vecou	300
B.	Práva a povinnosti spoluvlastníkov vo vzťahu k tre- tím osobám týkajúce sa celej veci	302
C.	Práva a povinnosti každého spoluvlastníka týkajúce sa možnosti disponovania spoluvlastníckym po- dielom	303
III.	Zánik osobného podielového spoluvlastníctva	304
A.	Zrušenie osobného podielového spoluvlastníctva dohodou spoluvlastníkov	305
B.	Zrušenie osobného podielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu	306
§ 9.	Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov	310
I.	Pojem bezpodielové spoluvlastníctvo	310
II.	Predmet bezpodielového spoluvlastníctva	311
III.	Vznik bezpodielového spoluvlastníctva	313
IV.	Obsah bezpodielového spoluvlastníctva	313
V.	Zánik bezpodielového spoluvlastníctva	315
VI.	Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva	316
13. hlava:	Súkromné vlastníctvo	321
§ 1.	Povaha, podstata a pojem súkromného vlastníctva	321
§ 2.	Základy právnej úpravy súkromného vlastníctva	323
§ 3.	Subjekt a predmet súkromného vlastníctva	325
§ 4.	Obsah a ochrana súkromného vlastníctva	325
§ 5.	Súkromné vlastníctvo pozemkov	329

I. Vlastníctvo občanov k poľnohospodárskej (lesnej) pôde	329
A. Vlastníctvo občanov k pôde združenej v JRD, resp. v užívaní inej socialistickej organizácie	329
B. Súkromné vlastníctvo pôdy samostatne hospodáriacich roľníkov	331
II. Vlastníctvo stavebných pozemkov a záhradiek	332
A. Právny režim vlastníctva stavebných pozemkov a záhradiek	332
B. Obmedzenie dispozície nezastavanými stavebnými pozemkami	334
1. Účel obmedzenia prevodu týchto pozemkov	334
2. Vymedzenie pojmu nezastavaný stavebný pozemok	336
3. Vymedzenie pojmu zastavaný stavebný pozemok	337
4. Povolené prevody nezastavaných stavebných pozemkov	338
§ 6. Súkromné vlastníctvo obytných domov	339
14. hlava: Vecné práva k cudzej veci	343
§ 1. Vecné bremená	343
I. Pojem, podstata a funkcia vecných bremien	343
II. Subjekty a predmet právneho vzťahu vecného bremena	345
III. Vznik vecných bremien	348
IV. Obsah právneho vzťahu vecného bremena	351
V. Zánik vecných bremien	352
§ 2. Záložné právo	354
§ 3. Zádržné právo	356

Tretia časť OSOBNÉ UŽÍVANIE

15. hlava: Všeobecne o osobnom užívaní	361
§ 1. Podstata a charakteristické znaky osobného užívania	361
§ 2. Povaha a funkcia osobného užívania	365
§ 3. Spoločné osobné užívanie	368
16. hlava: Osobné užívanie bytov	371
§ 1. Pojem a predmet osobného užívania bytov	371
§ 2. Vznik práva osobného užívania bytu	375
I. Vznik práva osobného užívania bytu dohodou	376
A. Skutočnosti zakladajúce právo občana na uzavretie dohody	376

1. Rozhodnutie miestneho národného výboru o pridelení bytu	376
2. Rozhodnutia iných orgánov o pridelení bytu	379
3. Iné skutočnosti	380
B. Náležitosti dohody o odovzdaní a prevzatí bytu	381
II. Vznik práva osobného užívania bytu na základe osobitných skutočností ustanovených v zákone	384
§ 3. Obsah právneho vzťahu osobného užívania bytu	385
I. Práva užívateľa bytu a povinnosti organizácie	385
A. Základné práva užívateľa bytu	385
B. Základné povinnosti organizácie	389
II. Povinnosti užívateľa bytu a práva organizácie	392
A. Základné povinnosti užívateľa bytu	392
B. Základné práva organizácie	398
§ 4. Zánik práva osobného užívania bytu	399
I. Právne dôvody zániku osobného užívania bytu	399
A. Zánik na základe právnych úkonov	400
B. Zánik rozhodnutím štátneho orgánu	401
1. Rozhodnutie súdu	401
2. Rozhodnutie miestneho národného výboru	406
C. Zánik na základe zákona	407
D. Zánik v dôsledku zániku bytu alebo domu	410
II. Právo na náhradný byt alebo na náhradné ubytovanie	410
§ 5. Spoločné užívanie bytu	415
I. Právo spoločného užívania bytu	416
II. Právo spoločného užívania bytu manželmi	418
A. Vznik práva spoločného užívania bytu manželmi	418
B. Zánik práva spoločného užívania bytu manželmi	419

17. hlava: Osobné užívanie iných obytných miestností a miestností neslúžiacich na bývanie

§ 1. Osobné užívanie iných obytných miestností	423
I. Pojem a predmet osobného užívania iných obytných miestností	423
II. Vznik práva osobného užívania iných obytných miestností	424
III. Práva a povinnosti účastníkov	425
IV. Zánik práva osobného užívania iných obytných miestností	425
§ 2. Osobné užívanie miestností neslúžiacich na bývanie	426
I. Pojem a predmet osobného užívania miestností neslúžiacich na bývanie	426

II.	Vznik práva osobného užívania miestností neslúžiacich na bývanie	427
A.	Vznik na základe dohody	427
B.	Vznik na základe iných skutočností ustanovených v zákone	428
III.	Práva a povinnosti účastníkov	429
IV.	Zánik práva osobného užívania miestností neslúžiacich na bývanie	429
A.	Zánik na základe právneho úkonu	429
B.	Zánik na základe zákona	430
C.	Zánik na základe rozhodnutia súdu	430
D.	Zánik na základe rozhodnutia miestneho národného výboru	430
E.	Zánik v dôsledku zániku miestnosti alebo domu	430
18. hlava:	Osobné užívanie pozemkov	433
§ 1.	Pojem a predmet osobného užívania pozemkov	433
§ 2.	Vznik práva osobného užívania pozemkov	440
I.	Vznik práva osobného užívania pozemku na základe dohody	441
II.	Vznik práva osobného užívania pozemku na základe iných právnych skutočností	448
§ 3.	Obsah a ochrana práva osobného užívania pozemkov	449
§ 4.	Zánik práva osobného užívania pozemkov	455
§ 5.	Spoločné osobné užívanie pozemku	459
I.	Spoločné užívanie pozemku	460
II.	Spoločné užívanie pozemku manželmi	462
III.	Spoločné užívanie pozemku osobnými vlastníckmi bytov	464
§ 6.	Neoprávnená stavba	465
19. hlava:	Iné užívacie vzťahy	471
§ 1.	Pojem a povaha iných užívacích vzťahov	471
§ 2.	Druhy iných užívacích vzťahov	472
I.	Prenechanie bytu v rodinnom domčeku a v dome s bytmi v osobnom vlastníctve	473
II.	Prenechanie miestnosti neslúžiacej na bývanie v rodinnom domčeku a v dome s bytmi v osobnom vlastníctve	474
III.	Prenechanie bytu a miestnosti neslúžiacej na bývanie v dome v súkromnom vlastníctve	475
IV.	Prenechanie časti bytu	477
V.	Prenechanie nehnuteľnosti na dočasné užívanie	479
Vecný register		485